

V skladu z 51. členom Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/11) je uprava družbe Luka Koper, d.d., na 266. seji dne 1.12.2015 sprejela:

P R A V I L N I K

o ugotavljanju alkoholiziranosti in prisotnosti drugih prepovedanih psihoaktivnih snovi na Območju LUKE KOPER

I. Splošne določbe

1. člen

Primarni namen ugotavljanja prisotnosti alkohola ali drugih prepovedanih psihoaktivnih snovi (npr. prepovedanih drog ali zdravil naslednjih skupin: npr. opiat, benzodiazepini, kokain in metaboliti, kanabis, amfetamini, metadon itd.) je zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev in drugih oseb na Območju Luke Koper oziroma zagotavljanje varnega delovnega okolja ter skrb za varnost oseb in premoženja.

2. člen

Ta pravilnik ureja predvsem:

- pristojnosti, način in postopke, s katerimi zaposleni, drugi, ki so prisotni na Območju Luke Koper in pooblaščen osebe družbe Luke Koper d.d. sodelujejo pri spremljanju psihofizičnega stanja oseb in ugotavljanju kršitev, povezanih z uživanjem ali delom pod vplivom alkohola in drugih prepovedanih psihoaktivnih snovi, ki so skladno s predpisi opredeljene kot take ter pri preprečevanju posledic pri osebi, za katero obstoja sum, da je pod vplivom alkohola ali prepovedanih psihoaktivnih snovi.
- postopek ugotavljanja prisotnosti ugotavljanja alkoholiziranosti ali drugih prepovedanih psihoaktivnih snovi ter pravice in dolžnosti, ki jih imajo osebe, proti katerim se vodi ta postopek ali se izvajajo ukrepi, da se preprečijo ali omilijo posledice, do katerih bi lahko prišlo zaradi njihovega dela ali gibanja pod vplivom alkohola in drugih prepovedanih psihoaktivnih snovi na Območju Luke Koper.
- postopek v primeru odklona opravljanja preizkusa ali pozitivnega rezultata preizkusa.
- območje, na katerem družba Luka Koper d.d. izvaja pristojnosti na podlagi tega pravilnika.

3. člen

Pravilnik velja za koncesijsko in upravno območje Luke Koper d.d. (v nadaljevanju besedila: Območje Luke Koper).

Upravno območje Luke Koper d.d. je s sklepom uprave družbe določeno ograjeno območje okoli upravne stavbe Luke Koper d.d..

Na Območju Luke Koper ni dovoljeno uživanje alkohola in prepovedanih psihoaktivnih snovi ter delo ali zadrževanje pod njihovim vplivom.

Ugotavljanje alkoholiziranosti ali prisotnosti drugih prepovedanih psihoaktivnih snovi se lahko opravi za vse osebe, ki so navzoče na območju Luke Koper d.d..

4. člen

Pri vseh postopkih je potrebno:

- spoštovati moralno integriteto osebe, pri kateri se prisotnost alkohola ali drugih prepovedanih psihoaktivnih snovi ugotavlja, varovati in spoštovati njeno osebnost ter upoštevati in ščititi njeno zasebnost.

- pridobiti predhodni prostovoljni pristanek osebe za vse ugotovitvene postopke.
- podatke in dokumente, zbrane pri izvajanju preizkusa varovati pred vpogledom nepooblaščenih oseb in jih je treba obravnavati v skladu z določili veljavne zakonodaje.

5. člen

Osebe, ki jemljejo zdravila, ki vplivajo ali bi lahko vplivale na spremembo zavesti in so aktivno vključene v delovni proces, so dolžne z omejitvami, ki jih je predpisal pooblaščen zdravnik, seznaniti neposredne vodje delovnih procesov.

6. člen

Ali je oseba pod vplivom alkohola ali drugih prepovedanih psihoaktivnih snovi, se ugotavlja:

- s prepoznavanjem očitnih znakov oziroma vedenjskih indikatorjev.
- z ugotavljanjem alkoholiziranosti z uporabo alkotesta.
- z ugotavljanjem prisotnosti prepovedanih psihoaktivnih snovi z uporabo ustreznega testerja.

Preizkus alkoholiziranosti in preizkus prisotnosti prepovedanih psihoaktivnih snovi se izvajata:

- kadar je podan sum o alkoholiziranosti delavca (npr. pitje v delovnem okolju, zadah po alkoholu, neprimerno obnašanje, negotovost pri hoji, težave z ravnotežjem, motnje v govoru, neorientiranost in podobno- vedenjski indikatorji).
- kadar je podan sum na zlorabo prepovedanih psihoaktivnih snovi in/ali ob sumu na odvisnost od takih snovi (npr. po izgledu, razpoloženju, obnašanju, načinu govora in drugih vidnih znakih, ki bi lahko bili posledica zlorabe prepovedanih psihoaktivnih snovi, kot so npr. zaspanost, odsotnost, rdeče oči, apatičnost, evforija...).
- pri osebah, ki so udeležene v izrednih dogodkih, ki imajo za posledico materialno škodo ali telesne poškodbe, ko se preizkus opravi, če okoliščine to dopuščajo.
- ob občasnih preventivnih nadzorih.

7. člen

Na delo ne sme biti razporejen oziroma mora biti takoj pod skrbnim nadzorom odstranjen z delovišča ali nevarnega območja vsakdo:

- pri katerem se pokažejo znaki motenj v motoriki, govoru, orientaciji ali drugi vedenjski indikatorji, ki izkazujejo, da oseba ni sposobna nadzirati svojih ravnanj ne glede na vzrok,
- oziroma je pri njem izkazan sum, da je zaužil alkohol oziroma prepovedane psihoaktivne snovi, zaradi katerih je v takem psihofizičnem stanju, da dela ne more ali ne bo mogel zanesljivo opraviti ali je oz. bi lahko bila ogrožena njegova varnost, varnost delavcev, tretjih oseb ali premoženja.

Kdor zazna motnje v psihofizičnem stanju druge osebe je dolžan:

- prizadetemu nemudoma pomagati, kolikor je to mogoče,
- obvestiti njegovega neposrednega vodjo, lastnega vodjo ali varnostno nadzorni center (v nadaljevanju: VNC), da poskrbijo za strokovno pomoč oziroma obravnavo, če je ta potrebna.

8. člen

Preizkus za ugotavljanje prisotnosti alkoholiziranosti in prepovedanih psihoaktivnih snovi v primerih iz prvih treh alinej 2. odst. 6. člena se opravi na podlagi zahteve:

- neposrednega vodje delovnega procesa,
- varnostnega osebja,
- pooblaščenega delavca za varnost in zdravje pri delu,
- vodje OE, operativnega vodje ali vodje izmene organizacijske enote Luke Koper.

V primeru iz 4. alineje 2. odstavka 6. člena, torej ko gre za občasne preventivne nadzore se preizkus alkoholiziranosti in preizkus prisotnosti prepovedanih psihoaktivnih snovi za osebe zaposlene v Luki Koper d.d., opravi na podlagi zahteve vodje področja varovanja zdravja in ekologije ali vodje OE., za vse ostale osebe, ki so navzoče na območju Luke Koper d.d. pa na zahtevo vodje področja pristaniške varnosti.

II. Postopek ugotavljanja prisotnosti alkoholiziranosti

9. člen

Ugotavljanje prisotnosti alkohola v izdihanem zraku z ustrezno kalibrirano in certificirano elektronsko napravo ter skladno z navodili proizvajalca je edini dovoljen tehnični postopek ugotavljanja alkoholiziranosti, ki ga neposredno izvajajo pooblaščen in za meritev z elektronsko napravo strokovno usposobljene osebe.

Opravlja ga varnostno osebje, ki mora imeti pri sebi tudi dokazila o kalibraciji naprave ter potrdilo o strokovni usposobljenosti osebe, ki meritev izvaja.

Pooblaščen oseba ni dolžna predložiti pooblastila za izvajanje preizkusa delavcu pred izvedbo preizkusa alkoholiziranosti.

10. člen

Postopek preizkusa alkoholiziranosti vodi komisija, ki jo sestavljajo trije člani:

1. oseba družbe Luke Koper d.d., ki predstavlja varnostno osebje in je hkrati tudi vodja komisije,
2. neposredni vodja zaposlenega ali sodelavec obravnavanega, kadar gre za osebo, ki ni zaposlena v delniški družbi in njenega neposrednega vodjo ali poslovodjo ni mogoče dobiti,
3. oseba, ki ima opravljen izpit iz prve pomoči in ga je na izobraževanje poslala Luka Koper, če pa take osebe ni mogoče zagotoviti, prva dva člana določita tretjega člana komisije.

V primeru, da ni mogoče zagotoviti članov komisije na način kot je navedeno pod točko 2 in 3, vodja komisije določi druga dva člana.

11. člen

Komisija vodi postopek preizkusa zapisniško na predpisanem obrazcu z oznako ALK 01, ki je priloga št. 1 tega pravilnika. Navodila za opravljanje meritve z alkotestom so priloga št. 2 tega pravilnika.

Pred izvedbo preizkusa vodja komisije seznani osebo, ki opravlja preizkus, s postopkom izvedbe preizkusa ter pridobi prostovoljni pristanek osebe.

Obrazec se izpolni v treh izvodih, od katerih en izvod hrani varnostno osebje, drugega prejme obravnavana oseba, tretjega pa odgovorna oseba delodajalca obravnavane osebe.

Če oseba, ki opravlja preizkus opozori na svoje zdravstveno stanje, ki lahko vpliva na rezultat preizkusa, se ta pripomba zabeleži v zapisnik in s postopkom nadaljuje.

12. člen

Rezultat preizkusa alkoholiziranosti mora biti predstavljen članom komisije in osebi, ki opravlja preizkus. Oseba, ki je opravila preizkus iz tega pravilnika, ima pravico podati pripombe glede samega postopka preizkušanja, in sicer se le te zapišejo na zapisnik takoj po končanem postopku preizkusa. Opravljen preizkus alkoholiziranosti je izločitvene ali potrditvene narave.

13. člen

Merilo za ugotavljanje alkoholiziranosti je koncentracija alkohola v organizmu, ki se meri z miligrami alkohola na liter izdihanega zraka (mg/l).

Šteje se, da je oseba pod vplivom alkohola oz. da je alkoholizirana, če ima več kot 0,00 miligrama alkohola v izdihanem zraku.

14. člen

Osebo, pri kateri se ugotovi, da je pod vplivom alkohola, se odstrani z delovišča in na primernem mestu ustrezno zavaruje, da ne more škodovati drugim in sebi oziroma se jo odstrani iz območja Luke Koper.

III. Postopek ugotavljanja prisotnosti prepovedanih psihoaktivnih snovi

15. člen

Ugotavljanje prisotnosti prepovedanih psihoaktivnih snovi se opravi z ustreznim certificiranim testerjem za ugotavljanje prisotnosti prepovedanih psihoaktivnih snovi (drugtester), skladno z navodili proizvajalca in s strani strokovno usposobljenih oseb.

Opravlja ga varnostno osebje, ki mora imeti pri sebi tudi dokazila o certifikatu testerja ter potrdilo o strokovni usposobljenosti osebe, ki meritev izvaja.

Pred izvedbo preizkusa vodja komisije seznani osebo, ki opravlja preizkus, s postopkom izvedbe preizkusa ter pridobi prostovoljni pristanek osebe.

16. člen

V primeru suma, da je določena oseba pod vplivom prepovedanih psihoaktivnih snovi se sestavi komisija iz 10. člena tega pravilnika, ki vodi postopek preizkusa zapisniško na predpisanem obrazcu z oznako P 01, ki je priloga št. 3 tega pravilnika.

Navodila za opravljanje meritve s testerjem so priloga št. 4 tega pravilnika.

Obrazec se izpolni v treh izvodih, od katerih en izvod hrani varnostno osebje, drugega prejme obravnavana oseba, tretjega pa odgovorna oseba delodajalca obravnavane osebe.

Če oseba, ki opravlja preizkus opozori na svoje zdravstveno stanje, ki lahko vpliva na rezultat preizkusa, se ta pripomba zabeleži v zapisnik in s postopkom nadaljuje.

17. člen

Rezultat preizkusa mora biti predstavljen članom komisije in osebi, ki opravlja preizkus. Oseba, ki je opravila preizkus iz tega pravilnika, ima pravico podati pripombe glede samega postopka preizkušanja, ki se zapišejo na zapisnik takoj po končanem postopku preizkusa.

Opravljen preizkus je izločitvene ali potrditvene narave.

18. člen

Šteje se, da je oseba pod vplivom prepovedanih psihoaktivnih snovi, ko se s testerjem za ugotavljanje prisotnosti prepovedanih psihoaktivnih snovi ugotovi prisotnost takih snovi ali njihovih presnovkov v organizmu obravnavane osebe.

Nadaljevanje postopka z osebo, za katero se šteje, da je pod vplivom prepovedanih psihoaktivnih snovi poteka s smiselno uporabo določil 14. člena tega pravilnika.

IV. Odklon izvedbe postopka ugotavljanja prisotnosti alkoholiziranosti ali ugotavljanja prisotnosti prepovedanih psihoaktivnih snovi ali odklon podpisa zapisnika

19. člen

V primeru, da oseba, za katero se ugotavlja alkoholiziranost ali prisotnost prepovedanih psihoaktivnih snovi, odkloni opravljanje preizkusa, komisija to na zapisniku označi ter navede razloge za odklon. Za odklonitev preizkusa šteje poleg neposredne odklonitve tudi ravnanje osebe, s katerim ovira ali onemogoči izvedbo preizkusa (npr. namerno pihanje mimo ustnika elektronskega alkotesta, žvečenje ustnika drugtesterja in podobno).

Če oseba, katera je opravila preizkus, odkloni podpis zapisnika, komisija to na zapisniku označi ter navede razloge za odklon.

Komisija mora v takih primerih v zapisniku opisati svoje ugotovitve in zaznave, ki se nanašajo na psihofizično stanje osebe in njeno obnašanje, ki potrjuje, da je pod vplivom alkohola ali prepovedanih psihoaktivnih snovi.

20. člen

Če oseba odkloni izvedbo postopka ugotavljanja prisotnosti alkoholiziranosti ali prisotnosti prepovedanih psihoaktivnih snovi, se lahko njegovo neustrezno psihofizično stanje dokazuje na druge načine, in sicer primeroma ne pa izključno:

- s pričami, katerih osebni podatki in izpovedbe se pisno dokumentirajo. Take izjave morajo priče podpisati.
- neposredno zaznavo oseb, ki vodijo postopek, in sicer po zunanjih znakih in obnašanju preiskovane osebe oziroma po vedenjskih indikatorjih, ki se zapišejo v zapisnik.

21. člen

Odklonitev preizkusa alkoholiziranosti ali preizkusa prisotnosti prepovedanih psihoaktivnih snovi brez utemeljenih razlogov za zaposlenega v Luki Koper predstavlja kršitev tega pravilnika, hujšo kršitev pogodbe o zaposlitvi in predpisov iz varnosti pri delu.

22. člen

Za hujšo kršitev pogodbenih obveznosti iz pogodbe o zaposlitvi delavca ali kršitev druge pogodbe se poleg že naštetih v tem pravilniku šteje:

- prihod osebe na delo oziroma na območje Luke Koper pod vplivom alkohola ali prepovedanih psihoaktivnih snovi.
- uživanje alkoholnih pijač ali prepovedanih psihoaktivnih snovi med delom ali na delu.

Ukrepi za kršitelje, ki niso zaposleni v Luki Koper d.d. (zunanje kršitelje) se določijo s Pravilnikom o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu v koprskem pristanišču, kot je tudi določeno v Pisnem sporazumu o zagotavljanju varnosti pri delu, požarne varnosti in varstva okolja, ki ga Luka Koper d.d. sklepa z zunanjimi podjetji in posamezniki, ki v pristanišču opravljajo dejavnost ali se v njem poslovno zadržujejo.

V. Obveznosti strokovnih služb

23. člen

Družba zagotavlja multidisciplinaren pristop za preprečevanje zlorabe alkohola in psihoaktivnih snovi na delovnem mestu. V tem okviru posamezne organizacijske enote izvajajo različne preventivne naloge.

OE, pristojna za kadre zagotavlja, da se pri zaposlovanju upoštevajo omejitve posameznih delovnih mest. Kandidate seznani z odgovornostjo za lastno varnost in varnost drugih, med ostalim tudi s prepovedjo dela pod vplivom alkohola ali prepovedanih psihoaktivnih snovi. V primeru kršitev se aktivno vključuje pri pomoči zaposlenemu skupaj z organizacijsko enoto zaposlenega.

OE, pristojna za varnost in zdravje pri delu spremlja stanje na tem področju skozi usmerjene obdobje in druge usmerjene zdravstvene preglede in poroča OE zaposlenega in OE za kadre.

OE, pristojna za varovanje skrbi za tehnično brezhibnost opreme, strokovno usposobljenost izvajalcev preizkusov ter poročanje o izvedenih preizkusih.

OE, pristojna za odnos z zunanjimi izvajalci obvešča izvajalca o kršitvah in ureja pogodbene in druge obveze.

Poročanje

24. člen

V vseh primerih, ki se nanašajo na obravnavanje posameznikov zaradi dela ali gibanja pod vplivom alkohola ali drugih prepovedanih psihoaktivnih snovi na Območju Luke Koper, se seznanja in obvešča varnostno nadzorni center Luke Koper. Področje pristaniške varnosti o obravnavanih kršitvah pravilnika ter izvajanju preizkusov poroča pristojni organizacijski enoti skladno s postavljenim sistemom poročanja.

Področje pristaniške varnosti in področje varovanje zdravja in ekologije enkrat letno pripravita za upravo družbe skupno poročilo za upravo o obravnavanih dogodkih in ukrepih, ki so bili izvedeni v primerih obravnavanja oseb, ki so bile pod vplivom alkohola ali prepovedanih psihoaktivnih snovi ter predlaga ukrepe za obvladovanje poslabšanj ali odklonov.

Drugi ukrepi in postopki za zagotavljanje varnosti

25. člen

V primeru suma prisotnosti alkohola ali prepovedanih psihoaktivnih snovi se izjemoma dovoli vstop na Območje Luke Koper le mornarjem, ki se jih v vozilu pospremi do priveza ladje in poskrbi za njihovo vkrcanje. V primeru, da pride do kršitve notranjega reda, spremljajoči varnostnik nemudoma obvesti VNC, ki vzpostavi stik s kapitanom, da poskrbi za člana posadke.

26. člen

Osebi, ki krši določila tega pravilnika se odvzame dovolilnico in prepove vstop na območje Luke Koper za najmanj 24 ur.

V kolikor je psihofizično stanje obravnavane osebe prizadeto do mere, ko obravnavani ne more razumsko razmišljati in ni sposoben obvladovati telesnih in gibalnih funkcij, varnostno osebje obvesti pristojno zdravstveno ustanovo in osebi nudi pomoč skladno s svojimi zmožnostmi.

Usmerjeni zdravstveni pregled

27. člen

V primerih, ko vodja OE ali operativni vodja organizacijske enote oziroma pooblaščen strokovni delavec za varnost in zdravje pri delu utemeljeno sumijo, da ima določena oseba zaposlena v Luki Koper d.d. ali povezanih družbah težave z odvisnostjo zaradi uživanja alkohola ali prepovedanih psihoaktivnih snovi, ki bi lahko vplivale na varnost pri delu ali delovno zmožnost te osebe, ga morajo na stroške delodajalca napotiti na usmerjeni zdravniški pregled v dispanzer medicine dela, prometa in športa.

VI. Stroški

28. člen

V primeru, da se ugotovi, da je imela obravnavana oseba v organizmu alkohol nad 0,00 mg/l ali kake prepovedane psihoaktivne snovi ali presnovke teh snovi, ki bi lahko oziroma so vplivale na njene psihofizične sposobnosti, mora ta oseba kriti vse stroške, povezane s postopkom ugotavljanja prisotnosti navedenih snovi kot so primeroma in ne izrecno plačilo alkotesta in podobno.

Če se pa nasprotno kot rezultat preiskave ugotovi, da oseba v organizmu ni imela alkohola in/ali prepovedanih psihoaktivnih snovi, stroške ugotavljanja prisotnosti teh snovi krije družba.

VII. Končne določbe

29. člen

Ta pravilnik je sprejela uprava Luke Koper d.d.. Pravilnik začne veljati z dnem sprejema. Vodje organizacijskih enot so dolžni s pravilnikom seznaniti zaposlene v svojih enotah. S pravilnikom se seznanijo tudi vsi drugi, ki poslujejo z Luko Koper d.d. na območju Luke Koper.

Pravilnik se objavi na spletni strani družbe.

30. člen

Z dnem pričetka veljavnosti tega pravilnika preneha veljati »Pravilnik o ugotavljanju alkoholiziranosti in prisotnosti prepovedanih psihoaktivnih snovi na območju Luke Koper, ki je bil sprejet leta 2006.

Koper, 24.11.2015

Dragomir Matić
predsednik uprave

